

de Zaplana, o es convertirà definitivament en salvador de la pàtria, per poc que no obtinga els vots suficients? Aconseguirà la coalició d'Albert Taberner prou diputats perquè la dreta no governi la Generalitat? Salvarà Lerma els mobles? Qui revelarà l'oferta que van

fer a Pere Mayor, perquè la UPV no es presentara en solitari? Per què la va rebutjar?

El votant de l'esquerra sap que, aquesta vegada, la dreta pot guanyar, i això tindrà conseqüències. Les mobilitzacions del Bloc Jaume I obren una es-

cletxa contra l'abstenció, però fa cinc anys, a Managua, milers de nicaragüencs acompanyaren Daniel Ortega i, en canvi, va vèncer Violeta Chamorro. És clar que, allà, hi havia una guerra. I ací, massa indecisió. Això els posa dels nervis. A tots. **Manuel S. Jardí**

## Quo vadis, Catalonia?

**Ernest Udina fa una síntesi de l'anàlisi que la intel·lectualitat fa de la relació entre Catalunya i Espanya.**

**N**o és vàlid fer crítica dels propis llibres, però el signant, autor de *Quo vadis, Catalonia? Quinze anys de Jordi Pujol* (editorial Planeta), respon a una sol·licitació de la direcció d'EL TEMPS sobre quins són els trets que més impressionen en les taules rodones, entrevistes, documents, dels més de trenta intel·lectuals que participen en el llibre.

Hi ha tres elements que es poden destacar. En primer lloc, la creença, no sentimental sinó fonamentada en la història i en la capacitat integradora del país, del "fet diferencial" català, fonamentat en cinc factors de síntesi: la llengua, la cultura que genera, una revolució industrial específica en els segles XVIII i XIX, una gran ciutat com és Barcelona, i un sistema de partits polítics propi que dóna electoralment més del vuitant per cent de vots als partits catalanistes o als que se senten plenament identificats amb el poder polític que reclama des de fa un segle el "catalanisme polític".

A la gran majoria d'intel·lectuals participants en el llibre —és la segona característica— els ha sobtat molt, però, l'onada anticatalanista arreu d'Espanya. Quasi ningú no se l'esperava d'una ma-

nera tan rotunda. L'actitud global és clara: Catalunya ha de lluitar per transformar l'estat espanyol en plurinacional i si aquest objectiu no s'assoleix en un període llarg de temps, es pot veure obligada a separar-se d'Espanya. Hi ha especialment entre els intel·lectuals un

però, molts dels intel·lectuals participants en el llibre pregonen que per comptes de perdre's en discussions amb els qui no accepten el fet diferencial, el que cal és d'una banda prosseguir amb la negociació política per aconseguir més competències per a la Generalitat i,

d'altra banda, que tant la societat privada com la pública de Catalunya han de crear sobretot xarxes internacionals en tots els camps, cosa per la qual no cal demanar "permisos" al govern central.

"Si no ens internacionalitzem, ens minoritzem", va dir Eliseu Climent, citat en el llibre, que acaba amb una frase que en parodia una d'antiga: "Catalunya serà internacional o no serà".

La comprensió de fons del fet diferencial, de la societat catalana ac-

tual, dels reptes d'afirmació cultural i econòmica en la necessària internacionalització, i com avançar en la transformació de l'estat espanyol, són els temes claus d'un llibre que l'autor ha escrit amb la intenció de donar a conèixer la Catalunya d'avui i el seu procés cap el demà, que té el mateix referent que marcà el naixement del catalanisme polític: Europa. **Ernest Udina**



**El Parlament de Catalunya, durant una sessió ordinària. El sistema de partits és un dels fets "diferencials" de Catalunya dins del conjunt de l'estat.**

desconcert per les actituds en el terreny "autonòmic" de la nova dreta espanyola, que sembla la vella.

Finalment, el llibre *Quo vadis, Catalonia?* planteja els dos grans problemes concrets per a l'avenç autonòmic: la producció contínua de lleis bàsiques estatals que retallen les competències estatutàries i un sistema de finançament autonòmic radicalment deficient. Alhora,